

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Prof. dr hab. Leszek Wojtczak

Profesor Leszek Wojtczak urodził się 2 lipca 1939 r. w Gozdowie. Liceum Ogólnokształcące ukończył w Aleksandrowie Łódzkim. Po odbyciu studiów w Uniwersytecie Łódzkim, na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii otrzymał w 1961 r. tytuł magistra fizyki. Stopień naukowy doktora nauk matematyczno-fizycznych nadała Mu Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Łódzkiego w 1964 r. Przebywał na stażach naukowych w Pradze (1964) u prof. Luboša Valenty oraz w Jenie (1966), a następnie w Grenoble (1968) w Laboratoire d'Electrostatique et de Physique du Metal, kierowanym przez prof. Louisa Néela (laureata nagrody Nobla). W latach 1964–1968, a także później zdobywał warsztat naukowy pod kierunkiem prof. Szczepana Szczeniowskiego w Politechnice Warszawskiej. Był to czas intensywnej i owocnej pracy naukowej, zakończony w 1969 r. uzyskaniem stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie fizyki teoretycznej (teoria cienkich warstw magnetycznych). W 1976 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1985 r. – tytuł naukowy profesora zwyczajnego nauk fizycznych.

Zatrudniony od 1961 r. w Uniwersytecie Łódzkim przeszedł kolejne szczeble kariery akademickiej, zajmując stanowiska od asystenta do profesora zwyczajnego. Początkowo był pracownikiem Katedry Fizyki Teoretycznej oraz Zakładu Fizyki Teoretycznej, a następnie organizował (wspólnie z prof. Stanisławem Michalakiem) Zakład Fizyki Ciała Stałego (1974), przekształcony (1991) w Katedrę Fizyki Ciała Stałego. W ponad pięćdziesięcioletnim okresie zatrudnienia prof. Leszek Wojtczak brał aktywny udział w działalności naukowej i dydaktycznej Uniwersytetu Łódzkiego, uczestnicząc także w jej życiu akademickim. Pełnił funkcje organizacyjne w strukturze Uniwersytetu: kierownika Zakładu oraz Katedry Fizyki Ciała Stałego, kierownika Zakładu Teorii

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Fizyki Ciała Stałego, kuratora Zakładu Chemii Teoretycznej, zastępcy dyrektora i dyrektora Instytutu Fizyki, prodziekana i dziekana Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii oraz prorektora i rektora (1984–1990) Uniwersytetu Łódzkiego, członka Senatu UŁ. Był jednym z inicjatorów (z prof. Marią Kamińską) powstania konwersatorium poświęconego społecznej nauce Kościoła i jego afiliacji przy Rektorze UŁ (1989). Na forum ogólnopolskim był przewodniczącym Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich (1989–1990), kierownikiem Centralnego Programu Badań Podstawowych „Własności fizyczne powierzchni i warstwy przypowierzchniowej” (1986–1991), członkiem zespołu ekspertów Ministra Edukacji Narodowej, członkiem Komitetu Badań Naukowych, członkiem Rady Instytutu Fizyki Politechniki Warszawskiej, członkiem Komitetu Fizyki Polskiej Akademii Nauk, wiceprzewodniczącym Polskiego Komitetu Alliance Française. W 2005 r. został powołany w skład Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Miasta Łodzi. Wymienione funkcje uzupełnia działalność w roli przewodniczącego w takich towarzystwach naukowych, jak: Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Biofizycznego (1975–79), Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Fizycznego (1997–2001), Wydział III Łódzkiego Towarzystwa Naukowego (1998–2001), a także działalność wydawnicza: redaktor serii „Matematyki, Fizyki i Chemii Zeszytów Naukowych UŁ”, członek komitetu redakcyjnego „Acta Physica Magnetica”, „Open Systems and Information Dynamics” oraz „Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź”, współredaktor „Acta Physicae Superficierum”.

Prof. Leszek Wojtczak brał udział w ponad 100 międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, wygłaszał szereg referatów plenarnych, przedstawiał komunikaty, przewodniczył obradom, a także uczestniczył w pracach komitetów programowych i niektóre z nich współorganizował. Badania naukowe Profesora obejmują zagadnienia z zakresu statystycznej teorii atomu i jej zastosowań do teorii elektrochemicznej granicy faz i funkcjonalnego opisu błon biologicznych oraz równoległe zagadnienia z fizyki cienkich warstw, ze szczególnym uwzględnieniem ich własności magnetycznych, efektu rozmiarowego w obiektach o ograniczonych rozmiarach, zjawiska transportu, magnetooporu, przejść fazowych i opisu dyfuzyjnego rozpraszania krytycznego. Wyniki badań, opublikowane w około 300 artykułach zamieszczonych głównie w czasopismach o wysokiej randze międzynarodowej, stanowiły przyczynek do rozwiązań aktualnych problemów w okresie największego nimi zainteresowania wśród specjalistów na świecie. Niektóre z hipotez do dziś oczekują rozstrzygnięcia co do ich słuszności. Wiele oryginalnych propozycji zostało zebranych w dwóch monografiach (*Critical Scattering Theory. An Introduction*, współautor J. Kociński, Elsevier-PWN, 1978; *Green Functions in Electrochemistry*,

Uniwersytet
ŁÓDZKI

współautor S. Romanowski, Kluwer, 1998). Prof. Leszek Wojtczak wypromował 22 doktorów.

Zajęcia dydaktyczne Profesora koncentrowały się na różnych dziedzinach fizyki teoretycznej i fizyki ciała stałego. Wśród osiągnięć dydaktycznych można odnotować także współautorstwo skryptu pt. *Zjawiska krytyczne* (współautor J. Kociński) (1978), współautorstwo rozdziału o termodynamice (współautor W. Leyko) w podręczniku *Biofizyka dla biologów*, tłumaczenie (wspólnie z J. Rutkowskim) monografii Edgarda Elbaza *Kwanty*.

Prof. Leszek Wojtczak został odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Polonia Restituta, Orderem Papieskim „Pro Ecclesiae et Pontifice”, Krzyżem Oficerskim „Palmes Academiques de la Republique Française”, Nagrodą Naukową Miasta Łodzi, nagrodami Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Ministra Edukacji Narodowej. Ponadto otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi, medal Komisji Edukacji Narodowej, tytuł honorowy „Zasłużony Nauczyciel PRL”, medal Alliance Française, medal Uniwersytetu Claude Bernard w Lyonie, medal honorowy Instytutu Europejskiego, medal Politechniki Łódzkiej, medal „Uniwersytet Łódzki w służbie społeczeństwu i nauce”, Złoty Medal Przyrodniczego Wydziału Uniwersytetu J. P. Šafarika w Koszycach.

Profesor otrzymał też tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu w Yorku (1989) oraz Uniwersytetu Claude Bernarda w Lyonie (1991).

Dnia 30 września 2004 r. przeszedł na emeryturę. Publikował w renomowanych czasopismach, opracował podręcznik akademicki pt. *Cienkie warstwy magnetyczne*.

opracowała prof. nadzw. dr hab. Anna Urbaniak-Kucharczyk

przy wykorzystaniu monografii:

Rektorzy Państwowych Wyższych Uczelni w Łodzi (1945–2002)

ŁTN, Łódź 2002